

SAKSBEHANDLER
Ivar Aarrestad, Ingunn Holm

VÅR DATO
12.03.2026

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
26/00718-7

DERES REF.

DERES DATO

Grimstad kommune
Postboks 123
4891 GRIMSTAD

Detaljregulering Flade Rivingen, Grimstad kommune PlanID 4202_343 - Innsigelse

Riksantikvaren viser til brev fra Agder fylkeskommune, datert 10.2.2026 med oversendelse av saken. Vi viser også til brev fra Grimstad kommune, datert 12.2.2026, hvor Riksantikvaren fikk innvilget utsatt frist til 13.3.2026.

Riksantikvaren har fått saken oversendt fra Agder fylkeskommune for vurdering av innsigelse på selvstendig grunnlag, i henhold til underretningsplikten innen kulturmiljøforvaltningen, jf. § 7 i *Forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven* og rundskriv T-4/92 *Kulturminnevern og planlegging etter plan- og bygningsloven*.

Riksantikvaren reiser innsigelse til detaljregulering for Flade Rivingen. Innenfor planområdet ligger det et kulturlag under vann som er vernet etter kulturminneloven § 14. Planen, slik den foreligger nå, sikrer ikke dette kulturlaget på tilstrekkelig måte. Tiltaket er strid med kulturminneloven § 14.

Bestemmelsesområdet og bestemmelsen som åpner for å legge infrastruktur oppå kulturlaget må endres, slik at den aktuelle infrastrukturen føres ut til Flade Rivingen gjennom et annet område i sjøen enn der det er kulturlag.

Planforslaget

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for maritim næringsvirksomhet (på land og i vann), samt tilhørende infrastruktur og grønnstruktur. Planen legger også opp til enkel tilrettelegging for allmenheten med brygge og oppholdsareal. Det er merket av et stort bestemmelsesområde i sjø for føring av infrastruktur fra land og ut til holmen Flade Rivingen.

Kulturminner

Kulturminnet med id 106301-1 ble funnet av arkeologer fra Norsk maritimt museum i forbindelse med arbeid med ny småbåthavn nord for kulturminnet. Kulturminnet er et kulturlag i et tidligere ankringsområde. Kulturlaget består av keramikk og glassbrekkasje (glasskår) observert på sjøbunnen. Det ble tatt opp to krittpedeler som ble typologisk datert til 1600- og 1700-tallet. Det ble ikke observert ballast på stedet.

Denne typen kulturlag er ikke uvanlige på Sørlandskysten, men de er viktige kilder til kunnskap om skipsfarten og områdets økonomiske kulturhistorie. Denne typen kulturlag ble ofte avsatt fra seilskuter som ventet på bedre vær eller gunstigere vindforhold. Kulturminner som dette viser ofte hvor internasjonal denne delen av Norskekysten var på 16-1700-tallet. Store internasjonale kontakt- og handelsnettverk knyttet Norskekysten til kontinentet, og restene etter dette ser vi i avfallet og brekkasjen fra seilskutene som brukte øyene og vikene langs kysten.

Kulturminnet er vernet i henhold til kulturminneloven § 14, som sier:

"Staten skal ha eiendomsretten til mer enn hundre år gamle båter, skipsskrog, tilbehør, last og annet som har vært ombord eller deler av slike ting når det synes klart etter forholdene at det ikke lenger er rimelig mulighet for å finne ut om det er noen eier eller hvem som er eier.

Vedkommende myndighet etter loven her kan – uten hensyn til hvem som er eier – grave fram, flytte, granske og ta opp ting som er nevnt i første ledd og sette i verk andre tiltak for å verne eller ta hånd om tingen. Slike tiltak, eller andre tiltak som kan skade tingen, kan verken eieren eller andre sette i verk uten tillatelse fra vedkommende myndighet, eventuelt på visse vilkår."

Fylkeskommunens faglige råd

Fylkeskommunedirektøren uttaler i saksframlegget til fylkesutvalgsmøtet 10.2.2026 følgende:

I planforslaget er kulturminnet lagt med riktig hensynssone H730 og ligger delvis innenfor farleden (se bildet ovenfor). Det er positivt at plankartet legger til rette for

bevaring av kulturminnet. Den tilhørende bestemmelsen er dessverre selvmotsigende. Siste avsnitt i bestemmelsen åpner opp for å legge teknisk infrastruktur på området. Dette er ikke i tråd med bevaringshensynet til kulturminnet. Hensynet til det sjøavsatte kulturminnet som har et vern gjennom kulturminneloven § 14 er ikke tilstrekkelig ivaretatt gjennom bestemmelser. Fylkeskommunedirektøren foreslår at det reises innsigelse til saken.

Norsk maritimt museums vurdering

Fylkeskommunen har forespurt Norsk maritimt museum om en vurdering av om det kan legges teknisk infrastruktur oppå det sjøavsatte kulturlaget. Norsk Maritimt Museum har meddelt skriftlig 22.01.2026 at «havnekulturlaget ble oppdaget fordi det er synlige gjenstander på overflaten. Det må derfor forutsettes at det er en åpenbar konflikt ved legging av rør og kabler – også om de legges på overflaten.»

Riksantikvarens vurdering av planen

Planen, slik den foreligger nå, sikrer ikke det sjøavsatte kulturlaget som er vernet etter kulturminneloven § 14, på en tilstrekkelig måte. Bestemmelsesområdet og bestemmelsen som åpner for å legge infrastruktur oppå det sjøavsatte kulturlaget, må endres, slik at den aktuelle infrastrukturen føres ut til Flade Rivingen gjennom et annet område i sjøen enn der det er kulturlag.

Konklusjon

Riksantikvaren reiser **innsigelse** til detaljregulering for Flade Rivingen. Reguleringsplanen må endres som beskrevet over for å sikre den aktuelle lokaliteten et reelt vern.

Riksantikvaren ser fram til en dialog med Grimstad kommune om en løsning på denne saken.

Hilsen

Kristine Johansen
seksjonssjef

Linda Veiby
avdelingsdirektør

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til:
Kulturhistorisk museum - Universitetet i Oslo
Agder fylkeskommune